

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/101/2024
Identifikačné číslo spisu: 1317216978
Dátum vydania rozhodnutia: 28.01.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Martina Valentová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:1317216978.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne D. U., narodenej XX. D. XXXX, Y. Y., P. XXX/X, právne zastúpenej advokátkou JUDr. Adelou Váločkovou, IČO: 42137390, Bratislava, Radvanská 1, proti žalovanej Dipl. mat. D. Y., narodenej XX. D. XXXX, Y., I. XXXX/XX, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou Mišík, s. r. o., IČO: 36862746, Bratislava, Zelinárska 4, o zaplatenie 38.295,18 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B3-12C/132/2017 (pôvodne na Okresnom súde Bratislava III pod č. k. 12C/132/2017-397) o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 29. februára 2024 č. k. 3Co/142/2021-479, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III - v súčasnosti Mestský súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 10. júla 2020 č. k. 12C/132/2017-297 v spojení s opravným uznesením č. k. 12C/132/2017-460 zo dňa 24. septembra 2021 žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanej priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % (výrok II.)

1.1. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil odkazom na § 37 ods. 1, § 424, § 524, § 525 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej len „Občiansky zákonník“).

1.2. Žalobkyňa si podanou žalobou a jej následnými zmenami (rozšírenie žaloby) uplatnila voči žalovanej nárok na náhradu škody v celkovej výške 38.295 eur s príslušenstvom a to titulom úmyselného konania žalovanej v rozpore s dobrými mravmi, ktorého sa žalovaná mala dopustiť systematickým a účelovým postupovaním fiktívnych pohľadávok uplatňovaných voči žalobkyni v konaniach vedených na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 8C/388/2008, sp. zn. 14C/280/2010 a na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 26C/129/2008, sp. zn. 14C/172/1996 zo strany žalovanej ako postupcu na personálne prepojenú a insolventnú spoločnosť BAMF s.r.o. ako postupníka. Uzatvorením zmlúv o

postúpení pohľadávok v rokoch 2010 až 2014 malo na strane žalobkyne dôjsť k vzniku škody spočívajúcej v súdmi priznanej a pre nedostatok majetku dlžníka nevymáhateľnej náhrady trov konania. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalobkyňa a žalovaná boli v minulosti podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti nachádzajúcej sa na V. ulici XX v Y. a nehnuteľnosti nachádzajúcej sa na I. XX v Y. Podielové spoluvlastníčky mali nárok na príslušný podiel z výnosu za prenájom spoločnej nehnuteľnosti. Kompletnú správu nehnuteľnosti na I. ulici vrátane evidencie príjmov z prenájmu a zabezpečovania opráv a údržby predmetnej nehnuteľnosti zabezpečovala žalovaná, správu nehnuteľnosti na V. ulici zabezpečovala žalobkyňa s tým, že všetky príjmy z prenájmu nehnuteľnosti na V. ulici počas trvania podielového spoluvlastníctva boli zo strany tretích osôb uhrádzané výlučne žalobkyňi, ktorá žalovanej odmietla vydávať na ňu pripadajúci výnos z nájomného (po odpočítaní súvisiacich nákladov).

1.3. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno a v konaní nepreukázala zákonné predpoklady pre vznik žalovaného nároku, teda úmyselné konanie žalovanej v rozpore s dobrými mravmi s cieľom spôsobiť žalobkyňi škodu. Súd prvej inštancie tak konštatoval, že v dôsledku uvedeného tak nebola splnená ani podmienka príčinnej súvislosti. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalovanej spory neboli iniciované bezdôvodne a v úmysle spôsobiť žalobkyňi škodu. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania, dospel súd prvej inštancie tiež k záveru, že spoločnosť BAMF s.r.o., na ktorú boli žalované pohľadávky s príslušenstvom prevedené, nebola v rozhodnom čase insolventná.

1.4. V závere odôvodnenia svojho rozhodnutia súd prvej inštancie zdôraznil, že žalobkyňu v zmysle § 424 Občianskeho zákonníka zaťažovala povinnosť preukázať zavinenie žalovanej ako škodcu. Keďže žalobkyňa žiaden relevantný dôkazný prostriedok preukazujúci oprávnenosť uplatňovaného nároku nepredložila, súd prvej inštancie žalobu zamietol pre neunesenie dôkazného bremena.

1.5. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) tak, že v spore úspešnej žalovanej priznal voči v spore neúspešnej žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 29. februára 2024 č. k. 3Co/142/2021-479 rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením č. k. 12C/132/2017-460 zo dňa 24. septembra 2021 potvrdil (výrok I.) a žalovanej priznal proti žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (výrok II.).

2.1. Žalobkyňa odvolanie dôvodila odvolacími dôvodmi v zmysle § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP. Žalobkyňa sa nestotožnila ani so skutkovými a ani s právnymi závermi súdu prvej inštancie. V odvolaní namietala popri nepreskúmateľnosti aj to, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne vyhodnotil vykonané dokazovanie, na jeho základe dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec tiež nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru o neunesení dôkazného bremena žalobkyňou. Odvolací súd po preskúmaní predmetného odvolania, dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné a plne sa stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvej inštancie o neunesení bremena tvrdenia a dôkazného bremena žalobkyňou v kontradiktórnom spore.

2.2. Odvolací súd uviedol, že dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu splnenia podmienok pre založenie subjektívnej zodpovednosti za škodu podľa § 424 Občianskeho zákonníka v konaní zaťažuje žalobkyňu, čo je po zmene civilného kódexu potrebné vnímať v intenciách sporového súdneho konania, v ktorom proti sebe stoja strany sporu s kontradiktórnym záujmom na výsledku konania. Sporové konanie je ovládané prejednávajúcou zásadou, teda stranu sporu zaťažujú dve vzájomne prepojené povinnosti - povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť, neunesenie ktorých je spojené s neúspechom v spore. Nedodržanie dôkaznej povinnosti a následné neunesenie dôkazného bremena vedie v prípade žalobcu k procesnej pasivite, sankcionovanej stratou sporu. Odvolací súd konštatoval, že v konaní bola žalobkyňa povinná preukázať úmyselné konanie žalovanej v rozpore s dobrými mravmi s cieľom spôsobiť žalobkyňi škodu, teda úmysel, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi konaním a spôsobením škody. Odvolací súd zdôraznil, že žalobkyňa vymedzila skutkovo štyri parciálne nároky na náhradu škody, preto bolo splnenie normatívnych podmienok skúmať vo vzťahu ku každému z nich. Z argumentácie žalobkyne však vyplynula skutková zhoda v namietanom konaní žalovanej v rozpore s dobrými mravmi spočívajúca v uzatvorení zmluvy o postúpení žalovaných pohľadávok zo žalovanej (v tom čase v postavení žalobkyne) na spriaznenú právnickú osobu BAMF s.r.o., v ktorej jedinou konateľkou a

spoločníčkou bola v rozhodnom období žalovaná. Podľa odvolacieho súdu, súd prvej inštancie správne vychádzal zo záveru, že úmysel ako kvalifikovaná forma zavinenia musí byť pri uplatnení nároku na náhradu škody v zmysle § 424 Občianskeho zákonníka riadne a bez väčších pochybností preukázaný žalobkyňou, ktorá však poskytla súdu prvej inštancie ako podstatné a relevantné dôkazy len uznesenia o priznaní náhrady trov konania v spojení so zmluvami o postúpení pohľadávok žalovaných v jednotlivých konaniach, uzatvorenie ktorých nebolo medzi stranami sporné. Práve z uskutočnenia týchto právom dovolených úkonov - zmluvnej cesie pohľadávok, väčšinového neúspechu žalovanej v predmetných konaniach a insolventnosti BAMF s.r.o., resp. nedobytnosti splatných pohľadávok na náhradu trov konania voči právnenému nástupcovi spoločnosti - Lievre s.r.o., vyvodzovala naplnenie znakov skutkovej podstaty uvedenej v § 424 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý správne vyhodnotil, že uvedené dostatočným spôsobom nepreukazuje, že žalovaná v čase postupovania pohľadávok konala v priamom či nepriamom úmysle spôsobiť žalovanej v budúcnosti škodu v podobe neuspokojenia pohľadávok z titulu priznanej náhrady trov konania. Rovnako sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, ktorý v súvislosti s posudzovaním motívu konania žalovanej poukazoval aj na to, že žalovanej vznikli v súvislosti s vedením súdnych konaní aj značné náklady, ktoré ju zaťažovali, v nadväznosti na čo sa nejaví ako dôveryhodné ani tvrdenie žalobkyne, že žalovaná spory viedla bezdôvodne v snahe spôsobiť jej škodu. Odvolací súd dodal, že bezdôvodnosti vedenia sporov nenasvedčuje ani samotný čiastočný úspech žalovanej v týchto konaniach a len zo samotnej skutočnosti, že sa súdy nestotožnili s výškou žalovaných nárokov nemožno bez ďalšieho rovnako vyabstrahovať zjavný úmysel len poškodiť žalobkyňu. Toto podľa odvolacieho súdu platí aj vo vzťahu k tvrdeniam žalobkyne, ktorá úmyselné konanie žalovanej v rozpore s dobrými mravmi odvodzovala aj od ďalších nesúvisiacich okolností.

2.3. Pokiaľ ide o argumentáciu žalobkyne, týkajúcej sa insolventnosti žalovanej v rozhodnom období, poukazujúc na účtovnú závierku z roku 2014, odvolací súd považoval za potrebné uviesť, že ani v tomto smere žalobkyňa spoľahlivo neuniesla dôkazné bremeno. Bolo na žalobkyňu preukázať, že v čase postúpenia (v rokoch 2010, 2013, 2014) bol postupník v takej finančnej situácii, z ktorej by bolo možné dôvodne usudzovať nedostatok finančných zdrojov na úhradu prípadných pohľadávok vzniknutých titulom trov konania. Žalobkyňa sa však obmedzila len na tvrdené a spochybnené nesplnenie povinnosti vložiť účtovnú uzávierku do zbierky listín obchodného registra za rok 2014, žiadosti spoločnosti BAMF s.r.o. o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov a nesplnené povinnosti voči Justičnej pokladnici. Odvolací súd pripomenul, že žalobkyňa opomenula časové súvislosti, keď dve zo štyroch zmlúv o postúpení pohľadávok boli uzatvorené ešte v roku 2010, teda v inom období, než na aké sa argumentačne zamerala. Rovnako aj žiadosti o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov podávané BAMF s.r.o. boli touto spoločnosťou podávané v neskoršom období (v rokoch 2016-2017). Zároveň žalobkyňa v konaní nepreukázala, že predmetná spoločnosť bola v čase postúpenia (nie v rokoch 2014-2016) insolventná. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaná preposielala stabilné príjmy z výnosov z dlhodobého prenájmu nehnuteľnosti na V. v Y. na účet spoločnosti BAMF s.r.o. a vzhľadom na časový odstup medzi postúpením pohľadávok a právoplatným skončením konaní, potom logicky a objektívne nemohla predpokladať finančnú situáciu postupníka s odstupom niekoľkých rokov. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie správne poukázal na to, že po postúpení pohľadávky postupca nemá vplyv na jej ďalší osud a procesný priebeh konania a nenesie zodpovednosť za procesnú taktiku postupníka a na to nadväzujúce ďalšie trovy konania, čo platí aj v danom prípade, bez ohľadu na personálne prepojenie žalovanej a spoločnosti BAMF s.r.o., keďže podľa odvolacieho súdu je potrebné dôsledne rozlišovať konania fyzickej osoby a konanie v mene právnickej osoby ako samostatného právneho subjektu. Odvolací súd uzavrel, že práve aj z tohto dôvodu žalovaná ako fyzická osoba nemôže niesť žiadnu zodpovednosť ani za ďalší osud BAMF s.r.o. a jej zlúčenie so spoločnosťou Lievre s.r.o., ktoré nemohla v čase postupovania pohľadávok predpokladať.

2.4. V odvolaní namietanej nepreskúmateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd akcentoval, že v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Podľa názoru odvolacieho súdu je napadnutý rozsudok aj pri existencii viacerých pravopisných chýb a nepresností preskúmateľný a obsahuje všetky vyžadované náležitosti v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd mal za to, z rozhodnutia súdu prvej

inštancie sú jasne a zrozumiteľne identifikované úvahy súdu, na základe ktorých dospel k záveru o neunesení dôkazného bremena žalobkyňou v spore.

2.5. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 396 CSP tak, že v odvolacom konaní plne úspešnej žalovanej priznal voči žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

3. Žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) podala voči rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP.

3.1. Uplatnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolateľka dôvodila tým, že tak ako súd prvej inštancie, aj odvolací súd, pri dôkazov postupovali procesne nesprávne, niektoré významné dôkazy z hľadiska samotného vecného rozhodovania o žalobe vôbec nevyhodnotili, alebo ich vyhodnotili zjavne v rozpore so skutočným stavom a produkovanými dôkazmi; odvolací súd založil svoje rozhodnutie nad rámec dôvodov preskúmaného rozsudku aj na úvahách, ktoré neboli predmetom konania pred súdom prvej inštancie; oba súdy svoje závery zo skutkového hodnotenia dôkazov vôbec alebo nedostatočne vysvetlili, resp. vysvetlili zmätočne, v dôsledku čoho dovolateľka ich rozhodnutia vníma ako arbitrárne. Dovolateľka namietala, že oba súdy opomenuli vyhodnotenie skutočností, ktoré dovolateľka namietala jednak v žalobe a tiež v odvolaní - za takúto významnú okolnosť označila to, že postupovanie pohľadávok zo strany žalovanej v označených veciach na svoju spoločnosť BAMF s.r.o. malo aj ďalší nemorálny zámer žalovanej v prípade neúspechu v konaní pred súdom prvej inštancie nezaplatiť súdny poplatok z odvolania. Tvrdila, že predložila dôkazy o tom, že predmetná spoločnosť v dvoch prípadoch (sp. zn. 26C/12/2008 a sp. zn. 14C/172/1996) nezaplatila v roku 2012 súdne poplatky za odvolanie v sume 7.250 eur, neurobila tak ani neskôr, kedy podľa žalovanej bola solventná (aj podľa súdu) a tieto pohľadávky v správe Justičnej pokladnice prešli na spoločnosť Lievre, s.r.o., a po likvidácii tejto spoločnosti zanikli. V dovolaní namietala dovolateľka aj tvrdenie odvolacieho súdu o rozsahu ňou predložených dôkazov a jej procesnej pasivite (v bode 18. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Dovolateľka okrem zmlúv o postúpení pohľadávok a rozhodnutí o trovách konania navrhla, aby súd zadovážil a oboznámil sa s príslušnými spismi súdov. Predložila rad ďalších dôkazov, predložila jedenásť vyjadrení, v ktorých reagovala na všetky námietky žalovanej a na aktuálne a relevantné skutkové a právne okolnosti sporu a súvisiacich sporov. Tento nesprávny proces hodnotenia dôkazov a odôvodnenia úvah súdu prvej inštancie neodstránil ani odvolací súd, keď so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie stotožnil. Ďalej namietala aj to, že súdy dospeli k nepravdivým záverom o výsledkoch označených súdnych sporov, ktoré sú v rozpore so skutočným stavom. V súvislosti s hodnotením výsledkov súdnych sporov vedených žalovanou a po postúpení pohľadávky spoločnosťou BAMF s.r.o. voči žalobkyňi súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd konštatovali, že „pre účely posudzovania konania žalovanej v intenciách § 424 OZ nemožno na súdne konania žalovanej hľadieť len cez prizmu procesných zásad rozhodovania o nároku na náhradu škody“. Podľa odvolacieho súdu „táto argumentácia popiera inštitút zmluvnej cesie a jeho dovolenosť“. Podľa dovolateľky takýto záver popiera záväznosť výroku právoplatného rozhodnutia súdu pre strany sporu. Rovnako oba súdy nevyhodnotili tvrdenie žalovanej o hospodárskom dôvode existencie spoločnosti BAMF s.r.o. Prekvapivosť rozhodnutia odvolacieho súdu dovolateľka identifikovala aj v tom, že odvolací súd záver o bezdôvodnosti jej žaloby oprel o ďalšie hľadisko a to časové súvislosti medzi dátumom postúpenia pohľadávky od žalovanej na predmetnú spoločnosť BAMF s.r.o. a vznikom záväzku podľa rozhodnutí sporov o povinnosti zaplatiť náhradu trov konania. V tejto súvislosti odvolací súd dodal, že ak tieto právne úkony sa stali niekoľko rokov pred meritórnym skončením veci, nemožno žalovanej pripísať zjavný úmysel vyhnúť sa plateniu trov konania v prípade jej neúspechu.

3.2. Dovolateľka navrhla, aby dovolací súd odložil právoplatnosť rozsudku súdu prvej inštancie v zmysle § 444 ods. 2 CSP a zrušil rozsudok odvolacieho súdu a tiež aj rozsudok súdu prvej inštancie a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že so záverom odvolacieho súdu sa v celom rozsahu stotožňuje. Názor žalobkyne, že v konaní došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces označila žalovaná za nesprávny a dodala, že v dovolaní žalobkyňa opätovne poukazuje na okolnosti, ktorými už argumentovala pred súdom prvej inštancie, ako aj pred odvolacím súdom. Dovolaciemu súdu navrhla, aby dovolanie žalobkyne zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „dovolačný súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) uvádza nasledovné:

6. Aj za účinnosti CSP (podobne ako skôr za účinnosti jemu predchádzajúceho a týmto zrušeného OSP, t. j. zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení) dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani sebou samým) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (tu porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012).

7. Práve naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach §§ 420 a 421 CSP.

8. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 431 ods. 1 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení a podľa odseku 2 rovnakého ustanovenia sa dovolací dôvod vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada; podľa § 432 ods. 1 CSP potom dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci a podľa odseku 2 tu spomínaného ustanovenia sa dovolací dôvod vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

10. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu (tzv. zmätočnosť), namietanú aj dovolaním v prejednávanej veci, sú a/ nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci strane, aby (svojou procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia a b/ miera (intenzita) takéhoto zásahu súdu, ktorej výsledkom je porušenie (nerešpektovanie) práva strany sporu na spravodlivý proces.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, podobne ani právo na rozhodnutie v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ako ani jej právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05).

12. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie alebo spor) znemožňujúca účastníkovi (strane sporu) realizáciu jej procesných oprávnení a máriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní.

13. Na to, aby mohlo dôjsť ku konštatovaniu zaťaženia konania pred súdom vadou v podobe porušenia nesprávnym procesným postupom súdu práva strany sporu na spravodlivý proces, musí byť daná okrem postupu súdu hodnotiteľného za nesprávny i príčinná súvislosť medzi takýmto procesným postupom súdu a upretím strane sporu niektorého z jej prináležiacich procesných práv, popri tom tu však musí byť aj zákonom predpokladaná intenzita zásahu do práv, odôvodňujúca záver, že nebyť takéhoto zásahu, strane sporu by sa dostalo možnosti uplatniť (ešte pred právoplatným skončením konania) tie argumenty alebo námietky, ktoré pre nenáležitý postup odvolacieho súdu (resp. aj súdu prvej inštancie) museli byť uplatnené až dovolaním.

14. Dovolateľka v súvislosti s podaným dovolaním namietala arbitrárnosť rozhodnutí nižších súdov, poukazovala na vady v procese dokazovania a jeho hodnotenia, dovolanie napokon podoprela aj tvrdenou prekvapivosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (bod 3.1).

15. K námietkam dovolateľky týkajúcim sa nedostatkov odôvodnenia (primárne napádaného rozsudku odvolacieho súdu a sekundárne jemu predchádzajúceho a ním potvrdeného rozsudku súdu prvej inštancie) treba uviesť, že v danom prípade dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP), a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné či nedostatočne odôvodnené, tým viac za arbitrárne. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé. Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu je zrejmé, z akých skutkových zistení a úvah vychádzal, keď dospel k záveru o neunesení dôkazného bremena žalobkyne vo vzťahu k naplneniu skutkovej podstaty upravenej v ustanovení § 424 Občianskeho zákonníku, o ktoré zákonné ustanovenie žalobkyňa uplatnený nárok oprela, čo vyvolalo potrebu zamietnutia žaloby.

16. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zosumarizoval ustálený skutkový stav, v nadväznosti na čo poukázom na príslušné zákonné ustanovenia a povahu právneho vzťahu zo zodpovednosti za úmyselné konanie v rozpore s dobrými mravmi zhodne so súdom prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno ohľadom svojich tvrdení. V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje na bod 18. napadnutého rozsudku, v ktorom odvolací súd podrobne zhodnotil, a to v kontexte všetkých zistených okolností prípadu, či namietané konanie žalovanej tak ako ho žalobkyňa popísala v nadväznosti na ňou predložené dôkazy možno objektívne charakterizovať ako konanie v rozpore s dobrými mravmi, či bol daný úmysel (priamy alebo nepriamy) privediť takýmto konaním inému (žalobkyňi) ujmu, či v majetkovej sfére dovolateľky vznikla škoda (v tomto prípade úbytok majetkových hodnôt, ktorý by pri obvyklom behu vecí nenastal) a či je medzi takto vzniknutou škodou a konaním žalovanej príčinná súvislosť (t. j. či toto konanie pôsobilo ako príčina /jedna z viacerých príčin/, ktorá sa podieľala na nepriaznivom následku, ktorý má byť odškodnený). V danej súvislosti za správny a tiež procesnému právu zodpovedajúci bolo treba považovať procesný postup odvolacieho súdu potvrdzujúceho rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodov totožných s dôvodmi súdu prvej inštancie a bez zmeny právnej kvalifikácie veci bez nariadenia pojednávania. Na totožnosti dôvodov z rozsudkov oboch nižších súdov nič nemenili ani doplnkové úvahy odvolacieho súdu z odôvodnenia jeho rozsudku (tu porovnaj najmä bod 19.), ktorý nemal povahu nových skutkových či právnych a pre rozhodnutie podstatných záverov, ako sa žalobkyňa mylne domnieva a považuje ich za prekvapivé ale pominúc reagovanie nimi na podstatné vyjadrenia strán prednesené v konaní na súde prvej inštancie a vysporiadanie s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (v súlade s požiadavkami kladenými na odvolací súd v § 387 ods. 3 CSP) plnili len istú vysvetľujúcu funkciu (bez spôsobilosti takýchto úvah

zmeniť spôsob nazerania na posudzovaný problém a ovplyvniť spôsob jeho riešenia).

17. Na základe uvedeného možno konštatovať, že odvolací súd pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenul vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, z uvedeného je zrejmé, na základe akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

18. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

19. Pokiaľ žalobkyňa namietala nesprávnosti v zistenom skutkovom stave a jeho rozpor s vykonaným dokazovaním (v otázke neunesenia dôkazného bremena žalobkyňou), dovolací súd uvádza, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

20. Dovolací súd k námietke ohľadom selektívneho hodnotenia dostupných dôkazov (preferovanie dôkazov žalovanej a jej vyjadrení na úkor dôkazov predložených žalobkyňou) pripomína, že podľa § 191 CSP dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany. Zároveň je potrebné uviesť, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov bez toho, aby z toho plynúce skutkové závery boli svojvoľné či ústavne neudržateľné, nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd pritom pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia

vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

21. Dovolací súd k namietanej vade v dôkaznom konaní pre úplnosť dodáva, že odvolací súd primerane aplikoval teóriu dôkazného bremena a tzv. negatívnu dôkaznú teóriu. Odvolací súd správne konštatoval, že v danom prípade bremeno tvrdenia i bremeno dôkazné minimálne ohľadom konania žalovanej v rozpore s dobrými mravmi s úmyslom spôsobiť týmto konaním žalovanej ujmu bolo na tom, kto z takto tvrdeného konania pre seba odvodzoval priaznivé právne následky (protiprávne konanie žalovanej malo spočívať v systematickom a účelovom postupovaním fiktívnych pohľadávok uplatňovaných voči žalobkyni v konaniach vedených na viacerých okresných súdoch zo žalovanej ako postupcu na s ňou personálne prepojenú a insolventnú spoločnosť BAMF s. r. o. ako postupníka). V posudzovanom prípade bol popretý vznik právneho vzťahu, ktorý by zaväzoval označenú žalovanú k požadovanému plneniu, keď táto tvrdila, že v rozpore s dobrými mravmi s úmyslom poškodiť žalovanú nekonala. Ak teda žalobkyňa tvrdila, že žalovaná sa protiprávneho konania dopustila, bolo na nej, aby jednoznačne tieto tvrdené skutočnosti preukázala. Odvolací súd v tomto kontexte náležite konfrontoval závery, pričom sa s riadnym zdôvodnením priklonil k spochybneniu nároku žalobkyne vychádzajúc z nejednoznačných záverov vyvedených z vykonaných dôkazov navrhnutých a predložených žalobkyňou (týmito dôkazmi boli výlučne výsluch strany, uznesenia o priznaní náhrady trov konania v spojení so zmluvami o postúpení pohľadávok žalovaných v jednotlivých konaniach, uzatvorenie ktorých nebolo medzi stranami sporné) a podporne ďalších skutkových zistení vyplývajúcich z vykonaného dokazovania dôkazmi predloženými žalovanou (napr. príslušné účtovné závierky postupníka - spoločnosť BAMF s.r.o., vrátane tej spornej za rok 2014) dospel k presvedčivému záveru o neunesení dôkazného bremena žalobkyne. Také hodnotenie dôkaznej situácie odvolacím súdom je podľa názoru dovolacieho súdu plne súladné so základnými princípmi civilného sporového konania (vyjadrenými v čl. 8, čl. 9 a čl. 15 CSP).

22. Najvyšší súd v danej súvislosti ešte dopĺňa, že ak žalobkyňa v dovolaní namietala, že oba sudy opomenuli vyhodnotenie skutočností, ktoré namietala ako v žalobe, tak i v odvolaní - za ktorú významnú okolnosť označila to, že postupovanie pohľadávok zo strany žalovanej v označených veciach na svoju spoločnosť BAMF s.r.o. malo aj ďalší nemorálny zámer žalovanej v prípade neúspechu v konaní pred súdom prvej inštancie nezaplatiť súdny poplatok z odvolania, predmetná argumentácia nie je totožná s tou z odvolania. Práve v odvolaní žalobkyňa deklaruje, že súd jej tvrdenie, že insolventnosť spoločnosti BAMF s.r.o. vyplýva z jej dvoch žiadostí od oslobodenie od zaplataenia súdnych poplatkov v špecifikovaných súdnych konaniach, v ktorých žiadostiach sa daná spoločnosť na nemajetnosť odvoláva zhodnotil spôsobom nesúhlasu s nimi, čo odôvodňoval vo svojom rozsudku vlastnými úvahami z daňového priznania tejto spoločnosti a proti pravde uzavrel, že „nezistil, že by BAMF nevykonával aktivitu, prípadne bol nemajetný, práve naopak ...“ (pozri odvolanie žalobkyne). Z uvedeného je potom možné dedukovať jedine to, že vyhodnotenie namietaných skutočností žalovaná z prvoinštančného rozsudku vyvodila. Navyše sudy spoločnosti BAMF s.r.o. v daných konaniach oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznali, pretože spoločnosť za insolventnú, t. j. nemajetnú nepovažovali, čo vyvodili z príslušných dokladov takajúcich sa spoločnosti.

23. Dovolateľka v dovolaní namietala aj tvrdenie odvolacieho súdu o rozsahu ňou predložených dôkazov a jej procesnej pasivite (v bode 18. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Zdôraznila, že okrem zmlúv o postúpení pohľadávok a rozhodnutí o trovách konania navrhla, aby súd zadovážil a oboznámil sa s príslušnými spismi súdov. Súd prvej inštancie jej pritom na jednom mieste odôvodnenia rozhodnutia vytkol, že okrem zmlúv a rozhodnutí o trovách konania nepredložila iné dôkazy, keď úlohou súdu nie je vykonávať dokazovanie štúdiom celých spisov a na ďalších miestach hovorí, že záver o dôvodnosti žalôb žalovanej si urobil „po komplexnom oboznámení sa s jednotlivými súdnymi spismi“ (str. 24 odôvodnenia prvoinštančného rozsudku). Tento nesprávny proces hodnotenia dôkazov a odôvodnenia úvah súdu prvej inštancie podľa dovolateľky neodstránil ani odvolací súd, keď sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie stotožnil. K predmetnej dovolacej námietke najvyšší súd ako prvé uvádza, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok je vo vzťahu k odvolaniu ako riadnemu opravnému prostriedku subsidiárny nielen z procesného hľadiska - teda že dovolanie možno podať len proti rozhodnutiu vydanému v odvolacom konaní (čo znamená, že odvolacie konanie predchádza dovolaciemu konaniu), ale aj z hmotnoprávneho hľadiska, ktoré zohľadňuje skutočnosť, že dovolateľ

môže v mimoriadnom opravnom prostriedku (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietol už v rámci riadneho opravného prostriedku a ktoré boli meritórne posudzované odvolacím súdom. V prípade, že takéto námietky v odvolacom konaní neuplatnil, hoci tak urobiť mohol a mal, tieto námietky ex post nemôžu byť spôsobilé založiť prípustnosť dovolania. V danom prípade z odvolania žalobkyne predmetná námietka nevyplýva.

24. Dovolací súd už nad rámec dopĺňa, že z namietanej konštatácie súdu prvej inštancie zo str. 24 odôvodnenia jeho rozsudku (pozri vyššie) vyplýva oboznámenie sa s jednotlivými súdnymi spormi, nie spismi, pričom obraz o spore vyplýva predovšetkým z predložených súdnych rozhodnutí o nich samotnou žalobkyňou. Najvyšší súd v danej súvislosti akcentuje, že samotné vykonanie dôkazu spisom z iného konania v inej právnej veci (hoci medzi tými totožnými stranami sporu) samo o sebe nepredstavuje dôkazný prostriedok preukazujúci tvrdenie tej-ktorej strany sporu, nakoľko obsahom každého súdneho spisu, zachyteného v písomnej forme, je celý súhrn procesných úkonov súdu a strán sporu, zápisníc o obsahu pojednávania, dôkazov a podobne, ktoré ako celok nie je možné a ani efektívne vykonať ako dôkaz na pojednávaní súdu v inej veci. Je preto povinnosťou strany sporu, na preukázanie svojho tvrdenia označiť alebo predložiť konkrétny dôkaz, ktorým je možné a efektívne jej tvrdenie preukázať. Za takýto dôkaz dovolací súd nepovažuje pripojenie spisu z iného konania, pretože v súdnom spore súd namiesto strany nemôže určovať, ktorý dôkazný prostriedok, vykonaný v inom súdnom konaní, ktorého obsah je zachytený v súdnom spise, preukazuje tvrdenie strany sporu v tom-ktorom prejednávacom spore, nakoľko by tým v spore zvýhodnil jednu stranu sporu oproti inej strane sporu, čo je neprípustné, keďže strany sporu majú v konaní rovné postavenie (uplatňuje sa princíp rovnosti sporových strán).

25. Sumarizujúc vyššie uvedené dovolací súd v okolnostiach preskúmvanej veci nezistil ústavnoprávne deficity v rámci zisťovania skutkového stavu veci, odvolací súd v rámci svojej prieskumnej činnosti postupoval v súlade so základnými princípmi civilného sporového konania, najmä zásadou voľného hodnotenia dôkazov (čl. 15 CSP) a princípmi všeobecnej spravodlivosti. Z tohto hľadiska preto nemožno postupu odvolacieho súdu nič vytknúť a námietky žalobkyne preto dovolací súd považoval z hľadiska prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP za neopodstatnené s následkom neprípustnosti dovolania pre zmätočnosť vadu.

26. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.